
Päätös eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 §:n mukaisesta kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuudesta

YMPTJAOS 17.12.2025 § 47
829/11.02.03.03/2025

Nykytilanne

Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuolto vastaa eläinlääkintähuoltolaissa kunnalle määrättyjen tehtävien hoidosta yhteistoiminta-alueella, johon kuuluvat Ikaalisten kaupunki, Parkanon kaupunki, Sastamalan kaupunki, Kihniön kunta ja Punkalaitumen kunta.

Voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain 765/2009 mukaan kunnan on järjestettävä alueellaan peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellinen eläinlääkäriapu kaikkina vuorokauden aikoina alueellaan olevia kotieläimiä varten. Lisäksi kunnan on huolehdittava eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon terveydellinen valvonta ja muu elintarviketurvallisuuden valvonta sekä kunnaneläinlääkärille mm. eläintauti-, sivutuote- ja eläinsuojelulainsäädännössä määrättyjen valvontatehtävien hoito.

Voimassa olevassa eläinlääkintähuoltolaissa peruseläinlääkäripalveluilla tarkoitetaan eläinlääkäripalvelua, jota annetaan eläinlääketieteellisen yleistutkimuksen tai kliinisen tutkimuksen perusteella eläintenpitopaikoissa tai tavanomaisissa eläinlääkärin vastaanottotiloissa.

Tehtävät uuden eläinlääkintähuoltolain mukaan

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026. Voimaantuleva laki määrittää kuntien lakisääteisen eläinlääkäripalveluiden järjestämisvastuun nykyistä lakia selkeämmin. Velvoitteisiin eläinten hyvinvoinnin, eläintautien, merkinnän ja rekisteröinnin, sivutuotteiden sekä tuonnin ja viennin valvonnan osalta ei tule muutoksia.

Uuden eläinlääkintähuoltolain (285/2023) tullessa voimaan on kunnan, jäljempänä järjestäjän, huolehdittava alueellaan eläinlääkäripalvelujen sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon järjestämisestä. Ennen uuden lain voimaantuloa järjestäjän on määriteltävä eläinlääkintähuollon järjestämistapa ja palveluvalikoima, jotta lain vaatimat yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset eläinlääkäripalvelut turvataan alueellisesti. Tehtävien hoitamista varten järjestäjällä on oltava tarpeellinen määrä kunnaneläinlääkärin virkoja. Järjestäjän on myös huolehdittava, että sillä on itse tuottamia eläinlääkäripalveluja varten asianmukaiset toimitilat ja työvälineet. Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

Järjestäjän on järjestettävä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka määritellään lain 8 § ja 9 §:ssä. Järjestäjän tulee järjestää eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaiset palvelut ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville eläimille. Lisäksi tulee järjestää kiireellinen eläinlääkäriapu kaikille kotieläimille (eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein). Muut 8 §:n mukaiset palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen on tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä edellä mainittujen ja muiden kunnalle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi.

Eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka turvataan tarvittavilta osin julkisen järjestämisvastuun kautta, ovat:

- 1) yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;
- 2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;
- 3) eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;
- 4) rokotus;
- 5) loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- 6) suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;
- 7) sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
- 8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettäville naudoille, sioille, lampailla, vuohille ja poroille;
- 9) kastraatio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
- 10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä

tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;

11) sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus;

12) perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;

13) synnytyssapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus;

14) eläimen lopetus.

Eläinlääkintähuoltolain 10 § määrittää, että palvelujen tulee olla saatavilla niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka on järjestäjän alueella. Eläinten pitopaikassa annettavien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla järjestäjän alueella pidettäviä kotieläimiä varten.

Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä sitä tarvitsevia eläimiä varten myös virka-ajan ulkopuolella. Poiketen omistajan kotipaikkavaatimuksesta kiireellistä eläinlääkäriapua on annettava kaikille järjestäjän alueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkäriapua järjestämisvastuussa olevan järjestäjän alueelle.

Järjestäjän tulee huolehtia, että järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja on saatavilla arkipäivisin ainakin virka-aikaan. Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen.

Eläinlääkäripalvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkäri käy tarvittaessa eläinten pitopaikassa, kun palveluja tuotetaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville kotieläimille, hevoseläimille sekä sellaisille muille suurikokoisille kotieläimille, joita ei voida ilman merkittävää vaivaa kuljettaa eläinlääkäriin vastaanotolle.

Järjestäjällä on myös velvollisuus huolehtia elintarvikelain, eläintäutilain, eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain, eläinten hyvinvoinnista annetun lain, eläinten kuljetuksesta annetun lain, eläinten lääkitsemisestä annetun lain sekä eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain kunnaneläinlääkärille

säädettyjen tai näiden lakien nojalla määrättyjen valvontatehtävien hoidon edellytysten järjestämisestä alueellisten ja valtakunnallisten valvontaa koskevien suunnitelmien mukaisesti.

Palvelutarpeen arviointi

Palvelutarpeeseen vaikuttavat mm. alueen eläinmäärät, yksityiset palvelut ja oman tuotannon ylläpitämisen tarpeet.

Arvio eläintenpitopaikkojen ja lemmikkieläinten määristä

Kotieläinten määrä Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueella perustuu eri rekisterien tietoihin kuten Eläinten pitäjä- ja pitopaikkarekisteriin, Luken tilastotietokantaan sekä kunnaneläinlääkärien paikallistuntemukseen. Lemmikkieläinten osalta määrä on asukaslukuun perustuvan laskukaavan mukainen arvio 1/8 lemmikkiä asukasta kohti.

Eläinmäärien arviointi tehdään osana eläinlääkintähuoltosuunnitelman resurssitarpeen kartoitusta. Eläinlääkintähuoltosuunnitelman vuoden 2026 päivitys vahvistetaan myöhemmin vuoden 2026 alussa. 2026 vuotta koskeva resurssitarpeen arviointi, joka sisältää eläinmääräarvion alueella on liitteenä. Arvio on tehty erikseen alueen-1 Sastamala ja Punkalaidun sekä alueen-2 Ikaalinen, Parkano ja Kihniö osalta.

Alueellinen markkinatilanne

Julkisten eläinlääkäripalveluiden palvelutarpeen lähtökohtana on alueellinen markkinatilanne ja arvio siitä, missä määrin yksityinen tarjonta on riittävä vastaamaan alueen asukkaiden tarpeisiin saada lain tavoitesäännöksessä mainitut yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset eläinlääkäripalvelut.

Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuolto on lähettänyt kyselyn yhteistoiminta-alueen kunnissa toimiville yksityisille eläinlääkäripalveluita tarjoaville yrityksille heidän tarjoamistaan palveluista. Kysely toteutettiin syksyn 2025 aikana. Yhteistoiminta-alueen kunnista löydettiin viisi yksityistä eläinlääkäripalvelujen tarjoajaa, joista kysely lähetettiin kaikille toimijoille. Vastaukset saatiin kaikilta toimijoilta.

Vastausten perusteella eläinlääkäripalveluita, myös kiireellistä hoitoa pieneläimille, on tarjolla arkisin päivällä ja vähäisessä määrässä myös sovittaessa muulloinkin erityisesti Sastamalan ja Punkalaitumen kuntien asiakkaille. Suurelainten osalta kiireellistä hoitoa on jonkin verran tarjolla arkipäivisin Sastamalan kaupungin alueella. Yksikään yrittäjä tai yritys ei tuota päivystyspalveluita suurelaimille iltaisin, öisin, viikonloppuisin tai pyhäpäivinä. Yksityisten palveluntarjoajien toimitilat sijaitsevat Sastamalan kaupungin alueella. Saadun selvityksen perusteella sopijakunnista asiakkaita vastaanotoilla käy Sastamalasta, Punkalaitumelta ja Ikaalisista. Eläintenpitopaikoille palveluja tarjotaan sopijakunnista

vain Sastamalan kaupungin alueella. Näin ollen julkisten eläinlääkäripalvelujen järjestäminen alueella on välttämätöntä.

Kyselyssä esitettiin yksityisille toimijoille kysymys- ovatko 8 §:n mukaiset perustoimenpiteet oman arvionne mukaan kohtuuhintaisia. Yksi toimija ei osannut arvioida asiaa ja muiden mielestä heidän perustoimenpiteensä ovat kohtuuhintaisia. Asiaa arvioitiin myös syksyn 2025 aikana toimijoiden verkkosivuilla julkisesti olevien hinnastojen perusteella, kaikilla toimijoilla ei ollut verkkosivuja käytössä tai hinnasto oli suppeasti esillä. Hintataso yksityisten toimijoiden osalta vaihteli jonkin verran, mutta ei merkittävästi. Yhdellä toimijalla oli laajempi valikoima erilaisia toimenpiteitä. Palveluita oli saatavilla kunnaneläinlääkäreiden tarjoamia palveluita edullisempaankin hintaan osan toimenpiteiden osalta, joten pieneläinten eläinlääkäripalveluiden kohtuuhintaisuuden kiireettömien toimenpiteiden osalta voidaan arvioida toteutuvan ilman julkisiakin eläinlääkäripalveluja.

Oman palvelutoiminnan laajuus

Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon palveluksessa on kahdeksan kunnaneläinlääkärinä ja kolme valvontaeläinlääkärinä hoitamassa eläinlääkintähuoltolain mukaisia tehtäviä. Eläinlääkärivastaanotot sijaitsevat Kihniön keskustassa, Parkanon Pentissä, Ikaalisten keskustassa, Sastamalan Mouhijärvellä, Sastamalan keskustassa ja Punkalaitumen keskustassa. Muilla vastaanotoilla työskentelee yksi eläinlääkäri, mutta Sastamalan keskustassa työskentelee kaksi eläinlääkärinä. Vuosilomasijaiset huomioon ottaen kunnaneläinlääkärien työpanos on n. 8 htv.

Palvelu käsittää peruseläinlääkäripalvelut arkena päivisin vastaanotoilla, sekä käynnit eläinten pitopaikoihin. Virka-ajan ulkopuolella annetaan kiireellistä eläinlääkäripalvelua kaikkina vuorokauden aikoina kaikille eläinlajeille. Päivystys on aina yhdellä vastaanotolla kerrallaan.

Vastaanotoilla käy vuosittain noin 5100 asiakasta virka-aikaan ja 400 asiakasta päivystyksessä. Käyntejä eläinten pitopaikoihin tehdään virka-aikaan noin 1100 ja päivystyksessä noin 270.

Eläintauti-, eläinten hyvinvointi- ja elintarvikelain valvontatehtäviin on 2,5 htv valvontaeläinlääkäriin työpanosta.

Perustelut esitetulle järjestämisvastuun laajuudelle

Sastamalan kaupungin Ympäristöterveydenhuollon jaosto on eläinlääkintähuoltolain 3 § mukainen järjestäjä Ikaalisten, Kihniön, Parkanon, Punkalaitumen ja Sastamalan kuntien osalta. Eläinlääkintähuoltolain 9 §:n nojalla järjestäjän on määritettävä järjestämisvastuunsa laajuus.

Eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaisten eläinlääkäripalvelujen sisällyttäminen alueelliseen järjestämisvastuuseen on tarpeellista kyseisten palvelujen riittävän alueellisen saatavuuden sekä laissa

järjestäjälle säädetyt muiden tehtävien hoidon turvaamiseksi. Näitä tehtäviä ovat muun muassa kiireellisen eläinlääkärin avun saatavuus, valvontatehtävät sekä eläintautivalmius.

Palvelukohtaiset perustelut ovat seuraavat:

1) yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;

Välttämätön osa muita järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluita, joten kuuluu aina järjestämisvastuuseen.

2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;

Koiran tunnistusmerkintä on lakisääteinen velvollisuus koirien omistajille, joten on välttämätöntä varmistaa palvelun saatavuus kaikissa tilanteissa. Eläintauti- ja eläinsuojeluvalvonnassa on varauduttava tunnistusmerkitsemään kerralla suuri määrä eläimiä. Palvelu on tarpeen oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitämiseen.

3) eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaukeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat; Kuuluu aina järjestämisvastuuseen, sillä koskee elintarviketuotantoa varten pidettäviä eläimiä.

4) rokotus;

Rokotukset ovat olennaisia infektiotautien ehkäisyssä.

Kansanterveydellisistä syistä on varauduttava ihmisten ja eläinten välillä leviävien tarttuvien tautien (kuten rabies, leptospiira)

ennaltaehkäisyyn nopeasti käynnistettävillä rokotuksilla.

Eläintautivalmiuden vuoksi on varauduttava tarvittaessa rokottamaan laittomasti maahantuotuja eläimiä tai kerralla suuri määrä eläimiä esimerkiksi epidemiatilanteessa. Rokotuksilla vähennetään eläintautien esiintymistä ja mikrobilääkkeiden käyttöä, sekä parannetaan eläintuotannon kannattavuutta. Palvelu on tarpeen oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitämiseen.

Hinnastovertailun perusteella rokotusten hinnat eivät ole yksityisten palveluntarjoajien hintoja edullisempia, eivätkä siksi vääristä kilpailutilannetta.

5) loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;

Loisten leviäminen ihmisten ja eläinten välillä (muun muassa heisimadot ja suolinkaiset) on voitava estää. Palvelun riittävydestä on huolehdittava, ja mahdolliseen nopeaan lääkitystarpeen lisääntymiseen varauduttava sisällyttämällä palvelu järjestämisvastuuseen. Vähentämällä loistautien esiintymistä edistetään eläinten terveyttä ja hyvinvointia, sekä parannetaan eläintuotannon kannattavuutta. Palvelu on tarpeen oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitämiseen.

- 6) suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;
Suun terveydenhuollon kohtuuhintaisten palvelujen riittävyys on eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi varmistettava, sisällyttämällä nämä järjestämisvastuuseen. Kunnallisessa eläinlääkintähuollossa tarjottavat suun terveydenhuoltoon liittyvät perustoimenpiteet eivät merkittävästi vaikuta markkinoiden toimintaan. Palvelu on tarpeen oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitämiseen.
- 7) sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
Kuuluu aina järjestämisvastuuseen, sillä koskee elintarviketuotantoa varten pidettäviä eläimiä.
- 8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettäville naudoilta, sioille, lampaille, vuohille ja poroille;
Kuuluu aina järjestämisvastuuseen, sillä koskee elintarviketuotantoa varten pidettäviä eläimiä.
- 9) kastraatio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
Kuuluu tuotantoeläinten osalta aina järjestämisvastuuseen. Kissojen ja koirien osalta kohtuuhintaisten palvelun saatavuus on välttämätöntä varmistaa sisällyttämällä palvelu järjestämisvastuuseen. Kissojen osalta perusteluna ovat myös eläinsuojelulliset syyt (suurien kissapopulaatioiden syntymisen estäminen). Kissojen hallitsematon lisääntyminen ja kissan päätyminen kulkukissaksi johtavat eläinten hyvinvointiongelmiin. Lisäksi kissat voivat levittää eläintauteja ja zoonooseja, joista seuraa riskejä eläinten ja ihmisten terveydelle. Löytöeläinten talteenotto on eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (693/2023) kunnille asetettu velvoite, ja tehostamalla kissojen kastraatioita ja sterilisaatioita vähennetään kuntien kustannuksia löytöeläinten osalta. Palvelu on tarpeen oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitämiseen.
- 10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;
Kuuluu olennaisena osana kiireelliseen eläinlääkäriapuun ja aina järjestämisvastuuseen.
- 11) sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus;
Kuuluu aina järjestämisvastuuseen, sillä koskee elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäviä eläimiä.
- 12) perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten

häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;
Kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuun ja aina järjestämisvastuuseen.

13) synnytyssapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus;
Kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuun ja aina järjestämisvastuuseen.

14) eläimen lopetus;
Kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuun ja aina järjestämisvastuuseen.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettu huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien alueella tarjoamat palvelut. Palveluita tuotetaan yksityistä tarjontaa täydentävänä. Kiireettömiä eläinlääkäripalveluita on alueella tarjolla, mutta sisällyttämällä välttämättömät palvelut järjestämisvastuuseen järjestäjä varmistaa, että palveluita on saatavilla kaikissa tilanteissa ja myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Järjestämisvastuun taustalla on järjestäjän viimekätinen järjestämisvastuu eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaisten palvelujen järjestämisessä. Palveluiden tuottaminen on tarpeen oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitämiseen.

Täydentävät palvelut

Eläinlääkintähuoltolain 17 §:ssä säädetään muiden kuin järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä. Muiden kuin järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen sisällyttäminen järjestämisvastuuseen täydentävänä palveluna on tarpeellista osaltaan laissa järjestäjälle säädyttyjen muiden tehtävien hoidon turvaamiseksi ja työn mielekkyyden säilyttämiseksi sekä potilaan kuljetukselta välttymiseksi.

Täydentäviä palveluita tarjotaan myös koska kiireellistä eläinlääkäriapua antaessaan eläinlääkäri tarvitsee kokemusta erilaisista rutiininomaisista toimenpiteistä ja tautitapauksista. Erityisesti kiireellistä eläinlääkäriinapua annettaessa tulee vastaan tilanteita, joissa välittömällä hoidon aloittamisella voidaan turvata eläimen henki tai parantaa ennustetta huomattavasti. Jos täydentäviä palveluita ei tarjota, voidaan tilanteessa päätyä eläimen tarpeettomaan eutanasiaan. Mahdollisuus tehdä eettisesti kestäviä päätöksiä on tärkeää henkilökunnan hyvinvoinnille.

Palveluita tuotetaan alueella olevan yksityisen tarjonnan täydentäjänä ja niiden määrä on kokonaisuutena arvioiden vähäinen. Täydentäviä palveluita voivat olla esimerkiksi kuvantamistutkimukset (ultraääni), leikkaushoidot hätätilanteissa kuten keisarileikkaus

koiralle, märkäkohtu- tai vierasesineleikkaus, koiran sterilisaatioleikkaus ja muut perustasoiset kirurgiset toimenpiteet sekä lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito myös muille kuin tuotantoeläimille. Täydentäviä palveluita voidaan tarjota vain, jos toimitilat ja työvälineet ovat asianmukaiset toimenpiteiden suorittamiseen ja henkilökunnan osaaminen on riittävää, eikä toimenpide vaadi eläinlääkärin perustutkintoa laajempaa osaamista. Täydentäviä palveluita voidaan tarjota sekä päivystys- että ajanvarausaikana, jos se kyseiselle potilaalle on tapauksessa tarkoituksenmukaista.

Täydentävät eläinlääkäripalvelut hinnoitellaan eläinlääkintähuoltolain 17 § mukaisesti markkinaperusteisesti.

SGEI-velvoitteen mukainen toimeksianto

SGEI (Services of General Economic Interest, komission päätös 2012/21/EU) on EU-komission sääntökehys, joka sallii valtionapuun liittyviä kevyitä tukitoimia, kun ne koskevat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluita. Päätös määrittää, milloin tällaiset palvelut voidaan katsoa yleisen taloudellisen edun mukaisiksi ja millaisia tukia niihin saa antaa ilman kilpailua. Päätös edellyttää toimeksiannon antamista palveluvelvoitteesta.

Yleistä taloudellista etua koskeva palvelu tarkoittaa palvelua, joka hyödyttää laajasti yhteiskuntaa, ei vain yksittäistä henkilöä tai yritystä. Esimerkiksi kunnallinen eläinlääkäripalvelu on tällainen palvelu, koska se edistää eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä elintarviketurvallisuutta.

Kunnat voivat määrittää palveluita SGEI-päätöksen mukaisiksi ja antaa niitä koskevan toimeksiannon. Kunnallinen päätös, jolla määritellään eläinlääkäripalveluja koskeva järjestämisvastuu, voi toimia SGEI-toimeksiantona. Toimeksiannon kesto voi olla enintään 10 vuotta.

Kuntien on raportoitava komissiolle kalenterivuositain sellaiset tukijärjestelyt, jotka täyttävät päätöksen ehdot. Myös avoimuusvaatimusten on täyttyttävä. Raportointi hoidetaan maa- ja metsätalousministeriön kautta, ministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 27 §
Valmistelija	Ympäristöterveydenhuollon johtaja, Vastaava eläinlääkäri
Esittelijä	Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus

1. Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu eläinlääkintähuoltolain 9 §:n nojalla on laajuudeltaan lain 8 §:n listauksen mukainen, järjestämisvastuu kattaa yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut:

2. tällä päätöksellä määriteltävä kunnallinen järjestämisvastuu on Euroopan komission päätöksen 2012/21/EU mukainen alueellinen SGEI-palveluvelvoitteen (Services of General Economic Interest) toimeksianto;

3. SGEI-toimeksianto on voimassa 31.12.2035 saakka ellei sitä kumota tai korvata uudella toimeksiannolla;

4. Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuolto voi järjestää täydentäviä palveluita vastaanotolla käytössä olevien resurssien, vastaanoton varustetason ja eläinlääkärin perustutkinnon antamien rajojen sisällä sekä päivystys- että ajanvarausaikana, jos se kyseiselle potilaalle on tapauksessa tarkoituksenmukaista;

5. päätös tulee voimaan 1.1.2026;

6. päätös tulee kuntalain 143 §:n mukaan voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen kiellä täytäntöönpanoa, kyseessä ei ole tilanne, jossa täytäntöönpano tekisi valituksen hyödyttömäksi.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

ympäristöterveydenhuollon johtaja Hanna Anttila, p. 040 159 7574